

CRÒNICA DE LA JORNADA COMMEMORATIVA DEL CONCILI VATICÀ II CELEBRADA A VALÈNCIA

El dia 1 de desembre passat tingué lloc una jornada commemorativa dels 50 anys del Concili Vaticà II, convocada i organitzada pel Fòrum Cristianisme i Mon d'Avui amb el lema: "Vaticà II: crida i herència profètica".

Un públic nombrós omplia a primera hora el saló d'actes del col·legi de l'Escola Pia de sant Josep de Calasanc de València, edifici que acollia la jornada. El primer acte del programa va ser una pregària en la qual es feu una semblança del papa que convocà el Concili, Joan XXIII, acompanyada per la projecció d'un audiovisual. A continuació, Ximo García Roca donà la seua ponència *Fidels al Vaticà II i al món d'avui i de demà, en la que* va manifestar la importància i la vigència del fet grandios del Concili en el món cristià a través de tres blocs. En el primer, "Punts lluminosos", va exposar les grans metàfores conciliars (pont, foc, túnel) per a entendre un esdeveniment amb el triple caràcter fundacional, pastoral i profètic; "Inèrcies, oblits i estancaments", en el que va donar veu a alguns dels protagonistes del Concili que ja preveien la possibilitat d'un hivern eclesial si les intuïcions conciliars no eren posades en pràctica; i el tercer, "Les noves rutes i els signes emergents", exposat a través d'un grup de persones de diverses edats i races que anaven enunciant els reptes i desafiaments que segueixen vigents en el món i les societats d'avui i que, des del camí iniciat pel Concili dins l'Església, encara s'han de recórrer. El parlament de Ximo va ser dinàmic i suggerent, i va estar acompanyat d'imatges i de música interpretada en directe.

La Taula Rodona *Què ha suposat el Concili per a la presència cristiana?* comptà amb testimonis privilegiats com José García, de la Fraternitat d'Emmaús, que parlà d'eixa presència amb els qui viuen al marge de la societat; Rosa Serrano, editora i escriptora, parlà del món de la cultura; Joan-Ramon Peris, de la Unió de Llaureadors, des de la vida pública; i de Lucía Ramón, teòloga feminista, pel que fa al treball de transformació de l'Església.

Després del dinar hi hagué el desenvolupament dels diversos tallers d'experiències (quinze en total), que recollien els diferents àrees on les intuïcions del Concili han animat experiències de vida cristiana.

La jornada continuà amb una celebració final que constà d'una pregària col·lectiva, amb la lectura de la Declaració que es reproduïx a continuació. Després hi hagué un xicotet, i emocionant, recital poètic amb versos de Vicent Andrés Estellés (dos dies abans havia començat l'any Estellés), a càrrec del també poeta Rubén Vela. El final va resultar relaxant amb la crònica humorística de la jornada, feta per Davi Montesinos, teòleg i *clown*, que interpretà a un prestigiós teòleg nord-americà, i que provocà la hilaritat dels assistents.

DECLARACIÓ EN EL 50é ANIVERSARI DEL CONCILI VATICÀ II

En celebrar el cinquanté aniversari de l'inici del Concili Vaticà II, comunitats cristianes, parròquies i moviments pastorals de la diòcesi de València ens reconeixem deutors dels seus impulsos i tributaris dels seus èxits. Amb ell vam aprendre a ser persones més humanes i millos cristians i cristianes. Per les seues orientacions i els seus dinamismes renovadors, l'Evangelí de Jesús de Natzaret segueix viu en el camí dels pobles, en les lluites històriques i en la construcció d'un món més humà.

- L'Església, que va rebre el do del Concili, no és encara l'Església conciliar. Necessitem refermar-nos com a Poble de Déu (que precedeix els ministeris ordenats, el laicat i la vida religiosa) amb idèntica dignitat i diversitat de responsabilitats. Aquesta idea central del Concili no ha fecundat les estructures institucionals, jurídiques i organitzatives de l'Església. La inèrcia del que està instituït i les estructures preconciliars han devorat el dinamisme conciliar.

És tasca de tots i totes impedir que la lògica del poder dificulte la realització com a Poble de Déu i que el Dret Canonic sufoque l'esperit evangèlic. És hora de fer una nova aliança entre sacerdots i laics, jerarquia i fidels, institució eclesial i dones, bisbes i teòlegs, per a desplegar el potencial de Poble de Déu.

- El Concili va proposar que el discerniment dels signes del temps, la lectura de les Escriptures i el diàleg amb els homes i dones de bona voluntat foren el camí normal de recerca de la veritat en una Església que no té respostes fetes per a cada qüestió. Tornant la Bíblia a les persones creients, ens va ensenyar a llegir-la en l'escolta comunitària i des dels signes del temps. Va revalorar l'ús de les llengües pròpies en la litúrgia, la qual cosa, amb gran escàndol, no s'ha realitzat en la nostra Arxidiòcesi. Amb ell vam aprendre a viure com a ciutadans i ciutadanes en la ciutat secular i a conviure amb altres visions plurals del món i de la vida; a participar en la vida pública sense violències ni imposicions; a no tindre por ni angoixa per ser minoria.

No obstant això, s'han pertorbat els temps del diàleg sincer i l'escolta lleial, fet que ha dut a posicions sectàries, intolerants i partidistes. No ens identifiquem amb actituds que porten a tancar-se darrere dels propis murs ni amb els qui intenten, amb imposicions, concloure investigacions científiques, teològiques o morals i pràctiques pastorals que volen obrir nous camins per a la fe i l'experiència de Déu.

- En el Concili Vaticà II, l'Església va iniciar el camí real i visible cap a la mundialització, cap a la seua autèntica catolicitat.

Per a aprendre a pensar, viure i celebrar com a Església mundial, necessitem bastir ponts cap als corrents del pensament actual, les cultures tradicionals, les savieses mundials. Necessitem les aportacions de les teologies de l'alliberament, feministes, africanes i asiàtiques, i el diàleg interreligiós. Necessitem col·laborar en una ètica compartida i compassiva que privilegie els qui es troben en una situació pitjor, desactive els gèrmens fonamentalistes del capitalisme i, sobretot, disminuisca les desigualtats mundials.

Tenint en compte el dinamisme conciliar, desenvoluparem els impulsos socials i polítics sobre qüestions candents com la propietat de la terra, l'especulació sobre el sòl i els recursos del futur, els problemes de l'habitatge i el compromís amb les generacions futures. Cal recuperar la intuïció conciliar sobre el destí universal dels béns de la terra (Gaudium et Spes, núm. 69) que «el dret a posseir una part de béns suficient per a si mateixos i per a les seues famílies és un dret que correspon a tots... Qui es troba en situació de necessitat extrema té dret a prendre de la riquesa aliena el que és necessari per a si».

Aquesta és la bona notícia que portara alliberament per als pobles empobrits, emancipació per als qui estan en atur i energia per a les famílies desnonades.

Fórum Cristianisme i món d'avui
València, 1 de desembre de 2012